

USTAWA

z dnia 27 września 1988 r.

o obligacjach.

Art. 1. Ustawa określa zasady emisji, zbywania, nabycia i wykupu obligacji.

Art. 2. Obligacje mogą emitować:

- 1) jednostki gospodarki uspołecznionej i nie uspołecznionej, posiadające osobowość prawną,
- 2) rady narodowe,
- 3) organizacje społeczne, posiadające osobowość prawną,

które obok działalności statutowej prowadzą działalność gospodarczą,

- 4) fundacje, prowadzące działalność gospodarczą — zwane dalej „emitentami.”

Art. 3. Obligacja jest papierem wartościowym, w którym emitent stwierdza, że jest dłużnikiem wobec właściciela obligacji (wierzyciela) i zapłaci kwotę pieniężną oraz ustalone oprocentowanie w sposób i w terminach określonych w obligacji.

Art. 4. 1. Emitent może zobowiązać się wobec właściciela obligacji do spełnienia świadczeń dodatkowych, polegających na zapewnieniu dostaw wyrobów lub świadczenia usług, pochodzących z przedsięwzięcia sfinansowanego w drodze emisji obligacji.

2. Jeżeli w chwili emisji obligacji nie jest możliwe szczególne określenie ilości wyrobów lub usług, terminów dostaw lub świadczenia usług oraz cen i innych warunków dodatkowego świadczenia, o którym mowa w ust. 1, sprecyzowanie tych warunków następuje w dodatkowej umowie zawieranej między dłużnikiem i wierzycielem.

3. Zamiar emisji obligacji zawierających zobowiązania do świadczeń dodatkowych, o których mowa w ust. 1, wymaga zgłoszenia w organie antymonopolowym.

4. Organ antymonopolowy może zgłosić sprzeciw wobec zobowiązań do świadczeń dodatkowych, w terminie trzydziestu dni od daty zgłoszenia zamiaru emisji obligacji.

5. Zgłoszenie sprzeciwu zobowiązuje emitenta do odstąpienia od zobowiązania spełnienia świadczeń dodatkowych bądź ich zmiany.

6. Od sprzeciwu emitentowi przysługuje odwołanie w trybie określonym na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 stycznia 1987 r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym w gospodarce narodowej (Dz. U. Nr 3, poz. 18).

Art. 5. 1. Wartość emisji obligacji wraz z sumą należnego oprocentowania w dniu emisji obligacji nie może przekroczyć:

- 1) 50% funduszu statutowego lub kapitału zakładowego albo funduszu własnego, nie obciążonego zobowiązaniami,
- 2) 20% planowanych rocznych dochodów własnych rady narodowej.

2. Wartość emisji obligacji wraz z sumą należnego oprocentowania może być wyższa od określonej w ust. 1, gdy emitent uzyska na wartość emisji, stanowiącą przekroczenie granicy określonej w ust. 1, oraz na należne od niej oprocentowanie gwarancję innej jednostki gospodarczej lub banku. Wielkość gwarancji i nazwę jednostki gwarantującej zamieszcza się w treści obligacji.

3. Jednostka gwarantująca, o której mowa w ust. 2, jest odpowiedzialna jak dłużnik solidarny, według przepisów o poręczeniu.

Art. 6. 1. Emitent odpowiada swoim majątkiem za zobowiązania wynikające z obligacji.

2. Jednostki gospodarcze lub banki, które udzieliły gwarancji za zobowiązania wynikające z obligacji, odpowiadają do wysokości gwarancji udzielonej emitentowi.

Art. 7. 1. Emisja obligacji może nastąpić na podstawie subskrypcji publicznej lub bez takiej subskrypcji w drodze oferty skierowanej do indywidualnego adresata.

2. Subskrypcja publiczna polega na ogłoszeniu, przy użyciu środków masowego przekazywania informacji, zamiaru emisji obligacji i zaproszenia do składania deklaracji ich zakupu.

3. Ogłoszenie o zamiarze emisji obligacji powinno zawierać:

- 1) cel emisji obligacji,
- 2) wielkość emisji obligacji,
- 3) warunki wykupu i oprocentowanie obligacji,
- 4) ewentualnie dodatkowe świadczenia emitenta, o których mowa w art. 4 ust. 1,
- 5) relację wartości emisji obligacji i należnego oprocentowania do wielkości posiadanych funduszy własnych emitenta,
- 6) ewentualną wielkość gwarancji i nazwę jednostki gwarantującej,
- 7) wielkość zysku osiągniętego w roku poprzedzającym emisję i perspektywy jego kształtowania w rezultacie przedsięwzięcia sfinansowanego z emisji obligacji,
- 8) opinię dyplomowanych biegłych księgowych, działających przy Stowarzyszeniu Księgowych w Polsce, dotyczącą stanu majątkowego i całokształtu sytuacji gospodarczej spółki, spółdzielni oraz organizacji społecznej i fundacji,
- 9) inne dane i informacje umożliwiające potencjalnym nabywcom obligacji orientację w efektach przedsięwzięcia, które ma być sfinansowane z emisji obligacji, oraz w zdolności emitenta do wywiązywania się z zobowiązań wynikających z obligacji.

4. Jeżeli emisja obligacji ma nastąpić w drodze oferty skierowanej do indywidualnego adresata, każdemu zainteresowanemu powinny być udostępnione dane, o których mowa w ust. 3.

5. Najpóźniej na dwa tygodnie przed wyemitowaniem obligacji w drodze oferty skierowanej do indywidualnego adresata emitent powinien zamieścić w prasie ogłoszenie o emisji, zawierające dane określone w ust. 3 oraz wskazujące osoby i jednostki gospodarcze, uprawnione do nabycia obligacji.

6. Emitent ma obowiązek publicznego ogłaszania w prasie bilansu rocznego, w okresie od dokonania emisji do czasu całkowitego wykupu obligacji.

Art. 8. Obligacje mogą być imienne lub na okaziciela.

Art. 9. 1. Obligacje mogą nabywać osoby prawne, jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne.

2. Obligacje mogą być zbywane po cenie ustalonej między zbywcą i nabywcą obligacji.

3. Emitent może określić w obligacji warunki ograniczające obrót obligacją, ze względu na specyfikę przedmiotu dodatkowego świadczenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1.

4. W razie zbycia obligacji wszystkie uprawnienia i korzyści wynikające z obligacji przechodzą na nabywcę.

5. Obligację można zbyć jedynie bezwarunkowo.

6. Oświadczenie o zbyciu obligacji imiennej powinno być umieszczone na obligacji lub na dołączonej do niej przedłużce.

Art. 10. Obligacje o jednakowej wartości nominalnej, z tej samej emisji, dają wierzycielowi jednakowe uprawnienia wynikające z obligacji.

Art. 11. 1. Wysokość oprocentowania obligacji ustala emitent. Ustalona w obligacji wysokość oprocentowania może być zróżnicowana dla poszczególnych lat.

2. Do oprocentowania obligacji nie stosuje się przepisów o maksymalnej stopie procentowej.

3. Oprocentowanie liczy się od dnia zakupu obligacji i jest płatne co roku, w terminach określonych w obligacji.

Art. 12. 1. Wykup obligacji powinien rozpocząć się w ciągu pięciu lat od daty jej emisji i zakończyć w ciągu piętnastu lat od tej daty.

2. Jeżeli emitent nie wypełnił w terminie zobowiązań wynikających z obligacji, obligacje podlegają natychmiastowemu wykupowi, po przedłożeniu ich do wykupu.

3. Przepis ust. 2 odnosi się również do dodatkowych świadczeń, do których emitent zobowiązał się w obligacji.

Art. 13. 1. Obligacja powinna zawierać:

- 1) powołanie podstawy prawnej emisji,
- 2) nazwę emitenta,
- 3) nazwę obligacji i cel jej wyemitowania,
- 4) wartość nominalną i numer kolejny obligacji oraz serię,
- 5) przy obligacji imiennej — oznaczenie wierzyciela,
- 6) ewentualny zakaz lub ograniczenie zbywania obligacji imiennej,
- 7) wysokość oprocentowania, warunki wykupu i terminy wypłaty oprocentowania,
- 8) treść przyjętych wobec wierzyciela dodatkowych zobowiązań, o których mowa w art. 4 ust. 1,
- 9) wielkość gwarancji i nazwę jednostki gwarantującej lub banku gwarantującego, gdy wartość emisji obligacji wraz z sumą należnego oprocentowania jest wyższa od granicy określonej w art. 5 ust. 1,
- 10) miejsce i datę wystawienia obligacji oraz datę zakupu obligacji,
- 11) podpisy osób uprawnionych do zaciągania zobowiązań w imieniu emitenta, przy czym podpisy te mogą być odtwarzane sposobem mechanicznym.

2. W obligacji należy zamieścić harmonogram spłaty obligacji, ze wskazaniem terminu płatności i wysokości wypłat.

3. Do obligacji powinien być dołączony arkusz kuponowy oprocentowania i wykupu obligacji.

Art. 14. W razie utraty obligacji imiennej, podlega ona odtworzeniu, na wniosek wierzyciela, przez sąd, w trybie właściwym dla umarzania utraconych dokumentów.

Art. 15. 1. Czynności związane ze sprzedażą i wykupem obligacji oraz wypłatą oprocentowania emitent może powierzyć bankowi w drodze umowy.

2. Umowa powinna określać również wysokość prowizji należnej bankowi za czynności, o których mowa w ust. 1.

Art. 16. Środków pochodzących z emisji obligacji emitent nie może przeznaczyć na inne cele niż określone w obligacji.

Art. 17. Wykup obligacji oraz wypłata oprocentowania obligacji nie obciąża kosztów działalności emitenta — jednostki gospodarki społecznej.

Art. 18. Zakup obligacji przez jednostkę gospodarki społecznej następuje z funduszu przeznaczonego na sfinansowanie przedsięwzięć rozwojowych. Na fundusz ten zalicza się środki uzyskane z oprocentowania obligacji oraz z ich zbycia lub wykupu.

Art. 19. 1. Kto dokonuje emisji obligacji, nie będąc do tego uprawnionym, podlega karze pozbawienia wolności do lat pięciu i grzywny.

2. Tej samej karze podlega, kto emituje obligacje o wartości przekraczającej kwoty, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2.

Art. 20. 1. Kto, ogłaszając o zamiarze emisji obligacji, podaje dane nieprawdziwe o swoim stanie finansowym i zdolności do wywiązywania się ze zobowiązań wynikających z obligacji, podlega karze pozbawienia wolności od sześciu miesięcy do lat pięciu i grzywny.

2. Kto nie zgłasza organowi antymonopolowemu zamiaru emisji obligacji zawierających zobowiązanie do świadczeń dodatkowych, podlega karze pozbawienia wolności do roku, ograniczenia wolności albo grzywny.

3. Kto nie dopełnia obowiązku publicznego ogłoszenia w prasie bilansu rocznego, podlega karze pozbawienia wolności do roku, ograniczenia wolności albo grzywny.

Art. 21. Kto przeznacza środki pochodzące z emisji obligacji na inne cele niż określone w obligacji, podlega karze pozbawienia wolności do lat trzech i grzywny.

Art. 22. Przepisy niniejszej ustawy nie mają zastosowania do obligacji emitowanych przez Narodowy Bank Polski i inne banki.

Art. 23. Do obligacji emitowanych przed wejściem w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 24. W ustawie z dnia 16 grudnia 1972 r. o podatku dochodowym (Dz. U. z 1988 r. Nr 4, poz. 37) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 8 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Za przychody z kapitałów pieniężnych uważa się odsetki od pożyczek, wkładów i rachunków bieżących, papierów wartościowych, z wyjątkiem obligacji, oraz dywidendy i inne przychody z tytułu udziału w zyskach osób prawnych.”

2) w art. 14 dodaje się pkt 16 w brzmieniu:

„16) wydatków na wykup obligacji oraz na wypłatę oprocentowania obligacji.”

Art. 25. W ustawie z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku wyrównawczym (Dz. U. Nr 42, poz. 188 i z 1984 r. Nr 52, poz. 268) w art. 2 w ust. 1 dodaje się pkt 3a w brzmieniu: „3a) dochody z oprocentowania obligacji.”

Art. 26. W ustawie z dnia 26 lutego 1982 r. o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. z 1986 r. Nr 8, poz. 44, Nr 39, poz. 192 i Nr 47, poz. 226, z 1987 r. Nr 33, poz. 181 i z 1988 r. Nr 24, poz. 167) art. 38 otrzymuje brzmienie:

„Art. 38. Przedsiębiorstwo może gromadzić środki finansowe na cele rozwojowe i modernizację, w drodze emisji obligacji, dokonywanej na zasadach określonych w przepisach o obligacjach.”

Art. 27. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 listopada 1988 r., z wyjątkiem art. 2 pkt 2 i art. 5 ust. 1 pkt 2, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1989 r.

Przewodniczący Rady Państwa: w z. K. Barcikowski
Sekretarz Rady Państwa: Z. Surowiec